

Katedra slavistiky

sekcce rusistiky

Posudek na magisterskou diplomovou práci

Autor: Bc. Viktor Vymazal

Titul (česky): Ruský výraz *эмо* a jeho české překladové ekvivalenty

Vedoucí práce: doc. PhDr. Zdeňka Vychodilová, CSc.

Oponentka: Mgr. Jindřiška Kapitánová, Ph.D.

Hodnocení ¹ :	1	2	3	4	5
1. Dodržení tématu					x
2. Schopnost formulovat předmět, cíle a závěry práce					x
3. Analýza materiálu a následná syntéza / překlad				x	
4. Interpretace a argumentace, práce se sekundární literaturou					x
5. Struktura, logické uspořádání výkladu					x
6. Formální a stylistická úprava, prostředky odborného funkčního stylu					x
7. Jazyková správnost, dodržení ortografické a gramatické normy					x
8. Bibliografický a poznámkový aparát, jednotný způsob citací					x
9. Využitelnost výsledků práce (jen pro DP)				x	
Celkem bodů:				43	
10. Připomínky:					
Diplomant předkládá k obhajobě vyzrálou filologickou práci, která se vyznačuje jasnou koncepcí, exaktní formulací cílů a předmětů a vyváženým, zdravě kritickým přístupem k teoretickému popisu i k praktické analýze. Na jeho textu si cením právě komplexní nadhled, vůli nerespektovat zavedenou, nejednotnou terminologii a odhodlání navrhnout vlastní klasifikaci. Náročnost zvoleného tématu tkví v heterogenní, přechodné povaze samotného zkoumaného lexému (polysémie, reference v textu, morfologická nevyhraněnost – zájmeno ukazovací, částice, ukazovací příslovce, citoslovce). Autor ho nesleduje v jednom jazykovém systému, ale ve dvou systémech – navíc na materiálu překladové umělecké literatury. V. Vymazal vychází z reprezentativní odborné literatury, kterou nevyužívá mechanicky, ale cíleně k podpoře své argumentace. Oceňuji především kapitolu o povaze reference zájmeného lexému <i>эмо</i>, citlivé vymezení funkcí přívlastkového <i>эмо</i> s přesahem do funkcí expresivních či pragmatických a komplexní pohled na <i>эмо</i> jako částici – tato dílčí témata tvoří výraznou nástavbu nad magisterským filologickým studiem. V praktické analýze se autor snaží o systematické zpracování bohatého materiálu na základě syntaktického, příp. morfologického kritéria a nalézá řadu standardizovaných i zajímavých překladatelských řešení. Domnívám se, že by v náročném zpracování tohoto materiálu pomohla i koncepce českých autorů Encyklopedického slovníku češtiny (ESČ 2002, např. Petr Karlík), kteří zájmena rozlišují podle typu referenta na zájmena substanční (referent vyjádřen podstatným jménem), vlastnostní					

¹ Políčka „1 – 5“ jsou zaškrťovací. Po dvojitým kliknutí myši na konkrétní políčko se objeví okno, na jehož druhém řádku prosím zvolte možnost „zaškrtnuto“. Hodnocení „1“ – nejhorší, „5“ – nejlepší.

Diplomová práce (max. 45 bodů):

- A – 45 – 42 bodů
- B – 41 – 37 bodů
- C – 36 – 33 bodů
- D – 32 – 29 bodů
- E – 28 – 25 bodů

F – 24 – 0 bodů

(referent vyjádřen adjektivem) a propoziční (referent vyjádřen větou); u ryze formálního užití zájmena bez referenta mluví o expletivu (např. *It rains*; tzv. univerzální lexém v pojetí V. Vymazala?). U reference pak autoři ESC rozlišují např. generickou a individuální referenci (ta dále specifická vs. nespecifická).

V. Vymazal obratně pracuje s lingvistickou terminologií, přesto si myslím, že v některých místech je nedůsledný: jím navrhované rozlišení substantivního *это* a přívlastkového *это* nerespektuje možnost užití zájmena *это* ve funkci přívlastku neshodného (např. *причина этого, смысл этого, цена этому* – substantivní *это*). Dále při vymezení šesti typů konstrukcí s *это* v praktickém materiálu je jeho označení konstrukce spíše popisné, terminologicky rozvláčné (např. *Konstrukce s verbonominálním predikátem, kde substantivní это zastává funkci podmětu; Konstrukce, kde se pojí substantivní lexém это s verbem. Это je в těchto věтах предмет* – navrhuje např. predikativní konstrukce vs. determinativní konstrukce). Domnívám se, že při bezesporu náročné interpretaci praktického materiálu autor místy nesprávně hodnotí referenci a antecedent daného lexému (srov. s. 32 *Вы меня узнаете? Это же я! - То jsem преce я!* – podle autora deixe, exoforická reference – je možné i pojetí expletiva?; s. 33 – *Вы кто? Поклонник-любитель? Это хорошо.* – anafora, antecedentem jsou 2 substantiva – nebo celá propozice?; s. 36: *В них же дырки. Это преследуется по закону!* – antecedentem *это* jsou „дырки“, nebo metonymický přenos na základě předchozí propozice (*то, že do listků někdo udělal dírky..*); gramatický podmět (*это*) vs. sémantický podmět (*ему*) – s. 37: *это ему удалось* – u tohoto predikátu podle mě tato interpretace není možná). Při třídění praktického materiálu bych dala přednost právě kvalitě reference před čistě syntaktickým hlediskem.

Ve struktuře celé práce se mi vyčlenění kapitol I, II a další dělení s použitím arabských číslic jeví jako nesystematické, neúčelné.

Viktor Vymazal ve své klasifikační práci jednoznačně prokázal schopnost výborné práce s odbornými zdroji, logické a věcné výstavby textu i citlivé práce při hodnocení praktického materiálu.

11. Námety do diskuze:

a) Mohl by se autor vyjádřit k případům sporné reference v praktické analýze (viz výše)?

b) V celém textu práce se autor snaží o průběžná shrnutí. Myslím si ale, že jeho Závěr je poněkud mechanický. Mohl by na obhajobě shrnout svá obecná zjištění o povaze lexému *это/то* a jeho fungování v ruském/ českém textu?

c) Autor při popisu vytěženého materiálu z korpusu mluví o 1685 hitech (вхождений?). Bylo by možné tento anglicismus nahradit českým výrazem?

Známka: A

Závěr: Práci doporučuji k obhajobě.

Datum: 11. 6. 2020

Jméno a příjmení: Jindřiška Kapitánová

Podpis: